

شماره: ۹-۱-۱۴۳۰-۱-۹۳۰
تاریخ: ۱۸/۶/۱۳۹۹
پوست: ۱۸/۶/۱۳۹۹
طبیعت: چاپ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

آیین نامه نحوه اجرای محاکومیت‌های مالی

در اجرای ماده ۲۸ قانون نحوه اجرای محاکومیت‌های مالی مصوب ۱۳۹۴، "آیین نامه اجرایی نحوه اجرای محاکومیت‌های مالی" به شرح موارد آتی است.

ماده ۱ - اعمال ماده ۲ قانون نحوه اجرای محاکومیت‌های مالی مصوب ۱۳۹۴ که در این آیین نامه قانون نامیده می‌شود، منوط به احراز موارد زیر توسط دادگاه است:

- ۱- درخواست محاکوم؛
- ۲- استنکاف محاکوم علیه از پرداخت، بدون عذر موجه؛
- ۳- عدم اقامه دعوای اعسار از پرداخت محاکوم به در مهلت مقرر در قانون یا عدم معرفی کفیل یا وثیق گذار پس از انقضای مهلت؛
- ۴- عدم شناسایی هرگونه مال از محاکوم علیه.

ماده ۲ - در مواردی که اجرای حکم به وسیله دادسرا انجام می‌شود، مرجع صدور دستور حبس محاکوم علیه، قاضی دادگاه نخستین صادرکننده رأی است.

ماده ۳ - چنانچه پس از تقویم محاکوم به عین معین، برابر ماده ۶ قانون اجرای احکام مدنی، محاکوم علیه حاضر به پرداخت قیمت تعیین شده نباشد، نحوه وصول آن تابع مقررات قانون و این آیین نامه خواهد بود.

ماده ۴ - در صورتی که بدھی، تقسیط یا برای پرداخت آن مهلت تعیین شده باشد و محاکوم علیه در مهلت یا زمان مقرر بدھی یا هر یک از اقساط را پرداخت نکند، دادگاه تقاضای محاکوم له مبنی بر حبس وی را بررسی، چنانچه محاکوم علیه دادخواستی جهت تعديل اقساط یا تمدید مهلت تقدیم

شماره: ۱۳۳۳۰۹۰۹-۰۹
تاریخ: ۱۸/۶/۱۳۹۹
پیوست: ۱۸/۶/۱۳۹۹
طبیعت: پرداخت

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

نکرده باشد و عذر موجهی جهت عدم پرداخت نداشته و مستنکف بودن وی احران گردد، تا پرداخت بدھی یا اقساط به دستور دادگاه حبس می شود.

تبصره - چنانچه پرداخت در مهلت مقرر یا اقساط به علل موجه، خارج از توان مالی محکوم علیه باشد و دادخواست تعديل اقساط یا تمدید مدت تقدیم شود، دادگاه در اسرع وقت به آن رسیدگی تا از حبس وی خودداری گردد. همین حکم جاری است در صورتی که محکوم به تقسیط شده عین معین بوده و به لحاظ افزایش نامتعارف قیمت، انجام آن خارج از توان مالی محکوم علیه باشد.

ماده ۵ - چنانچه پس از درخواست اعمال ماده ۲ قانون، محکومله به نحو کتبی درخواست اعطای مهلت به محکوم علیه، عدم حبس و یا آزادی وی را از دادگاه بنماید، دادگاه درخواست محکومله را می پذیرد و بر اساس آن اقدام می کند.

ماده ۶ .. جهت تسريع و تسهیل اجرای ماده ۱۹ قانون، مرجع اجراکننده، اعم از مراجع قضایی و ثبتی باید هرگونه مکاتبه با بانک مرکزی و سایر مراجعی که به هر نحو اطلاعاتی در خصوص اموال محکوم علیه دارند، جهت اخذ اطلاعات اموال و حساب اشخاص بهمنظور انسداد حساب یا رفع انسداد را از طریق سامانه الکترونیکی قوه قضاییه انجام دهند و در صورت عدم امکان استفاده از سامانه مذبور، مراتب از طریق غیر الکترونیکی انجام می شود.

ماده ۷ - مرکز آمار و فناوری اطلاعات موظف است با همکاری مراجعی که اطلاعات مورد نیاز برای اجرای مقررات قانون نحوه اجرای محکومیتهای مالی را در اختیار دارند، امکان انجام الکترونیک استعلام ها و مکاتبات مراجع قضایی را فراهم نماید.

ماده ۸ - اعمال مجازات ماده ۲۰ قانون رافع تکلیف اجرای احکام و سازمان های مختلف در اجرای دستور دادگاه یا رئیس واحد ثبتی یا ادارات اجرای ثبت نیست و امر مذکور باید به فوریت اجرا شود.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس قوه قضائیه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شماره: ۹۱۳۰۱۴۲۰-۹
تاریخ: ۱۸/۶/۱۳۹۹
پیوست: ۱۸
طبقه‌بندی:

ماده ۹ - بمنظور ساماندهی و تسريع در امور مربوط به وصول محکومیت های مالی تقسیط شده، از قبیل محکومیت به پرداخت مهریه، ارزش ریالی دیه و وجه چک، چنانچه محکوم عليه از کارکنان سازمانها و موسسات دولتی یا وابسته به دولت و شرکت های دولتی، شهرداری ها، بانک ها، شرکت ها، بنگاه های خصوصی و نظایر آن بوده و استیفای محکوم به از طرق مذکور در قانون ممکن نگردد، واحدهای اجرای احکام در اجرای ماده ۹۶ قانون اجرای احکام مدنی و با رعایت تبصره های آن، ضمن ارسال مشخصات محکوم عليه و محکوم له مطابق فرم های ضمیمه، برابر ماده ۹۷ قانون یاد شده به مرجع پرداخت کننده حقوق و مزایای محکوم عليه ابلاغ نمایند وجوه مربوط را طبق حکم قطعی صادره تا سقف مبلغ مقرر در حکم (ارزش محکوم به) با احتساب نیم عشر اجرایی، ماهانه یک چهارم از حقوق محکوم عليه دارای زن یا فرزند و یک سوم از حقوق وی در صورت فقدان زن یا فرزند بطور مستقیم کسر و حسب مورد به حساب محکوم له و صندوق دولت (خزانه) واریز و فهرست واریزی ها را به ضمیمه مستندات مربوط برای درج در پرونده به مرجع قضایی ذیربخط ارسال دارند.

تبصره - در مورد کارکنان مذکور که حقوق و مزایای آنان برداشت می شود، دادگاه در صدور حکم تقسیط و تعیین اقساط، کسر حقوق محکوم عليه را مورد ملاحظه قرار می دهد تا موجب عسر و حرج وی نگردد.

ماده ۱۰ - در صورتیکه در حین اجرای حکم اموالی از محکوم عليه شناسایی گردد، برابر تبصره ۱ ماده ۱۱ قانون و ماده ۹۸ قانون اجرای احکام مدنی، اجرای این آیین نامه مانع استیفای بخش اجرا نشده آن از اموال یا مطالبات شناسایی شده نخواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس قوه قضائیه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شماره: سار ۹۳۰، امر ۹۷
تاریخ: ۱۳۹۹/۸/۱۸
پیوست: ۱۸
طبیعت: طبقه‌بندی:

ماده ۱۱ - در صورتی که اموال شناسایی شده برای استیفای محکوم به توقيف گردد و برای استیفای آن کافی باشد، باید بلاfacسله دستور توقيف و کسر حقوق و مزایای محکوم علیه موقوف و مراتب به مرجع ذیربط اعلام گردد.

ماده ۱۲ - مهلت مقرر در ماده ۳ قانون جهت اقامه دعوای اعسار از محکوم به، از تاریخ ابلاغ اجرایی محاسبه می شود و این مهلت نافی تکلیف محکوم علیه، مندرج در ماده ۲۴ قانون اجرای احکام مدنی مصوب ۱۳۵۶ نخواهد بود.

تبصره - در محکومیت به پرداخت دیه، ضرر و زیان ناشی از جرم، رد مال یا امثال آن، مهلت مقرر در ماده ۳ قانون از تاریخ ابلاغ اخطاریه‌ای است که توسط قاضی اجرای احکام کیفری صادر می‌شود. در خصوص دیه رعایت مهلت‌های قانونی آن الزامی است.

ماده ۱۳ - مدعی اعسار باید صورت کلیه اموال خود و هر نوع تغییر در اموال مذکور از یک سال قبل از طرح دعوی اعسار را پرایر ماده ۸ قانون به ضمیمه دادخواست اعسار به دادگاه تقدیم کند. در غیر این صورت، دادگاه تصمیم مقتضی اتخاذ می‌کند.

ماده ۱۴ - در صورت قطعیت حکم اعسار محکوم علیه، از تأمین موضوع تبصره ۱ ماده ۳ قانون رفع اثر می‌شود.

ماده ۱۵ - پس از صدور حکم به رد دعوای اعسار از پرداخت محکوم به، تقدیم مجدد دادخواست مانع از حبس محکوم علیه نخواهد بود، مگر با صدور حکم چدید اعسار که در این صورت از حبس وی خودداری و در صورت حبس، آزاد می‌شود.

ماده ۱۶ - پس از صدور حکم اعسار یا اعطای مهلت جهت پرداخت، چنانچه محکوم علیه در حبس باشد، بلاfacسله آزاد می‌شود و عدم قطعیت رأی مانع آزادی محکوم علیه نیست.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس قوه قضائیه

برکات الله علیکم

شماره: ۱-۱۴۳۰، ۹-۱۰۰۰
تاریخ: ۱۸/۶/۱۳۹۴
پیوست: ۱۸
طبصرنده:

ماده ۱۷ - پس از صدور حکم تقسیط، چنانچه محکوم عليه مبادرت به پرداخت قسط مقرر کند، بلاfacسله از زندان آزاد می شود و عدم قطعیت مانع آزادی وی نیست.

تبصره - چنانچه مرجع قضایی در مقام رسیدگی به دعوی اعسار، میزان مشخصی از مال و یا مبلغ مشخصی را به عنوان پیش قسط یا اقساط تعیین کند و محکوم عليه به سبب امتناع از پرداخت بازداشت شود، در صورتی که محکوم عليه مالی معرفی نماید و یا مالی از وی به دست آید که امکان استیفاء مال یا مبلغ تعیین شده امکان پذیر باشد، به دستور قاضی مجری حکم بلاfacسله آزاد می گردد.

ماده ۱۸ - در مواردی که محکوم عليه دارای محکومیت‌های مالی متعدد باشد، باید برای هر یک از محکومیت‌ها، دادخواست اعسار جدآگاهه تقدیم نماید، مگر در مورد محکومیت‌هایی که محکومله آن واحد است که در این صورت صدور حکم اعسار یا تقسیط محکوم به نسبت به احکام دیگر بین آن دو شخص نیز جاری خواهد بود.

ماده ۱۹ - خسارت‌های مذکور در ماده ۱۲ قانون، خسارت‌های ناشی از اقامه دعوی اعسار است که به خوانده این دعوی وارد می‌شود، مانند هزینه دادرسی، حق الوکاله برابر تعرفه که در سامانه درج شده و هزینه ایاب و ذهاب شهود.

ماده ۲۰ - منظور از دادگاه در ماده ۱۶ قانون، دادگاه کیفری ۲ یا دادگاهی است که وظیفه آن را انجام می‌دهد.

ماده ۲۱ - اثبات رفع عسرت از محکوم عليه، مستلزم اقامه دعوا است. به این دعوا خارج از نوبت رسیدگی می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس قوه قضائیه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شماره:
تاریخ:
پیوست:
طبیعتی:

۱۴۳۳/۱/۷
۱۳۹۹/۶/۱۸

ماده ۲۲ - در صورتی که محکوم علیه به اعتبار پرونده کیفری یا به اعتبار تبصره یک ماده ۳ قانون دارای تأمین باشد، اخذ تأمین مضاعف برای دادخواست اعسار خارج از مهلت، یا رفع ممنوع الخروجی مجاز نیست.

ماده ۲۳ - محکومه می‌تواند در تمامی مراحل رسیدگی به دعوی اعسار، با معرفی مال محکوم علیه نسبت به استیفاده حقوق خود اقدام کند.

ماده ۲۴ - صدور حکم ورشکستگی تاجر به منزله صدور حکم اعسار در دعاوی مدنی است و مانع حبس ورشکسته بابت عدم تأدیه محکوم به می‌شود. وصول مطالبات اشخاص در صورت اخیر برابر مقررات مربوط می‌باشد.

ماده ۲۵ - اعزام زندانیان مشمول قانون به مراکز درمانی خارج از زندان در موارد ضرورت و همچنین اعطای مرخصی به آنان با اخذ تأمین مناسب، به تشخیص و بر عهده قاضی اجرای احکام کیفری است. هر یک از این اقدامات به اطلاع دادگاهی که حکم زیر نظر آن اجرا می‌شود، خواهد رسید.

تبصره - به منظور فراهم شدن موجبات پرداخت محکوم به، قاضی اجرای احکام کیفری می‌تواند هر سه ماه یک نوبت با اخذ تأمین از محکوم علیه، حداقل به مدت ۱۰ روز به وی مرخصی اعطاء نماید. مراتب به اطلاع دادگاه صادرکننده حکم خواهد رسید. در صورت پرداخت قسمتی از محکوم به در مدت مرخصی، مدت یاد شده به تشخیص قاضی اجرای احکام کیفری قابل تمدید است. همچنین، برای حضور در جلسات دادگاه به محکومانی که امکان استفاده از مرخصی دارند، با اخذ تأمین مرخصی اعطا گردد تا لزومی به اعزام و بدرقه آنان که ممکن است به عالی موجب اطالة رسیدگی گردد، خودداری شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس قوه قضائیه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شماره: ۹۳۰/۱/۱۷
تاریخ: ۱۴۰۰/۰۶/۱۸
پیوست: ۱۸/۰۶/۱۴
طبقه‌بندی:

ماده ۲۶ - تشخیص مصادیق مستثنیات دین مذکور در ماده ۲۴ قانون و کم و کیف آن با رعایت عرف و اوضاع و احوال فعلی شخص، با دادگاه مجری حکم است. دادگاه می‌تواند در صورت نیاز موضوع را به کارشناس ارجاع نماید.

تبصره - از آنجا که یارانه به افراد کم درآمد جامعه پرداخت می‌گردد، در صورتی که توقيف آن موجب اخلال در امور زندگی آنان گردد، قصاصات اجرای احکام از توقيف و برداشت آن به نفع محکوم له خودداری نمایند. در هرحال، توقيف و برداشت آن منحصر به یارانه ای است که به شخص محکوم تعلق می‌گیرد و تسری به سایر اعضای خانواده ندارد.

ماده ۲۷ - محکوم‌علیه می‌تواند با رضایت خود مالی را که جزء مستثنیات دین است جهت استیفاء محکوم به معرفی نماید.

ماده ۲۸ - این آیین نامه به پیشنهاد وزارت دادگستری در ۲۸ ماده و ۶ تبصره در تاریخ ۱۴۰۰/۰۶/۱۸ به تصویب رئیس قوه قضائیه رسید.

سید ابراهیم رئیسی